

Druhá zpráva o zajištění plné operativnosti Evropské pohraniční a pobřežní stráže

Informační podklad ke druhé zprávě Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě o zajištění plné operativnosti Evropské pohraniční a pobřežní stráže

Podklad k dokumentu Rady č. 6945/17
květen 2017
zpracovala: Eva Sochorová

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 3
- Stanovisko vlády ČR: 6
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 6
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 6

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Druhá zpráva o zajištění plné operativnosti Evropské pohraniční a pobřežní stráže	Typ řady: interní
Zpracovala: Sochorová, E.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentu č. 6945/17	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: květen 2017	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
FRONTEX; rezervní tým pro rychlé nasazení; vnější hranice; společné operace; hodnocení zranitelnosti; navracení; vzorová dohoda o statusu	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

ZPRÁVA

Druhá zpráva Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě o zajištění plné operativnosti Evropské pohraniční a pobřežní stráže KOM(2017) 201 v konečném znění, kód Rady 6945/17

- **Právní základ:**

Dokument informační povahy.

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

03. 03. 2017

- **Procedura:**

Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datované dnem 14. března 2017, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 3. dubna 2017 prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.

- **Odůvodnění a předmět:**

V souladu s evropským programem pro migraci byla zřízena Evropská pohraniční a pobřežní stráž s cílem posílit ochranu vnějších hranic. Hlavní úlohu i nadále hrají pohraniční orgány členských států ve spolupráci s evropskou agenturou pro ochranu vnějších hranic. Členské státy se zavázaly sdílet odpovědnost a prokázat solidaritu ve společném zájmu, tj. co nejrychleji zajistit plnou operativnost Evropské pohraniční a pobřežní stráže. Tato v pořadí druhá zpráva hodnotí pokrok od zprávy vydané v lednu tohoto roku a stanoví opatření nutná pro dosažení plné operativnosti Evropské pohraniční a pobřežní stráže. Praktické otázky, zejména nedostatky společných operací nebo nasazení týmů, by měly být řešeny na půdě správní rady agentury.

- **Obsah a dopad:**

Operativní podpora členským státům

Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž zahájila nový roční cyklus v únoru 2017 v rámci operativní podpory. Nasadila přibližně 1350 příslušníků pohraniční stráže jako podporu na místě při správě hranic zejména v členských státech v přední linii. Z potřeb agentury, které jsou v souladu s analýzou rizik, vyplývá, že probíhající operace trpí nedostatkem lidských zdrojů a také technického vybavení. V reakci na migrační tlaky je agentura nasazena zejména na trasách přes východní Středomoří, přes centrální Středomoří a západní Balkán. V **Řecku** probíhají 3 různé operace prováděné agenturou – společná operace Poseidon (740 příslušníků, 280 spolufinancovaných příslušníků řecké policie a technické vybavení), provádění prohlášení EU a Turecka (blíže viz Pátá zpráva Komise o pokroku při provádění prohlášení EU a Turecka) a společné operace flexibilních činností a kontaktních míst pro podporu ochrany pozemních hranic s Tureckem, Albánií a Makedonií (50 příslušníků). V únoru byla v severním Řecku posílena ostražka

hranic s Makedonií a Albánií za účelem předcházení nelegálním druhotným pohybům. V **Itálii** a v centrálním Středomoří probíhá společná operace Triton. Agentura poskytuje 272 příslušníků a technickou podporu. Podpora se v příštích týdnech zvýší v reakci na opětovný nárůst odjezdů migrantů. Agentura také podporuje **Bulharsko** při ochraně pozemních hranic prostřednictvím společné operace flexibilních činností a kontaktních míst pro podporu ochrany pozemních hranic s Tureckem a Srbskem (152 příslušníků a technické vybavení). Agentura také působí v oblasti **západního Balkánu** prostřednictvím společných operací flexibilních činností na chorvatsko-srbské hranici a na maďarsko-srbské hranici. Na **evropských letištích** v únoru 2017 agentura zahájila činnost tzv. kontaktních míst na vzdušných hranicích v rámci společné operace, jakožto stálé platformy pro posílení spolupráce. Do konce ledna 2018 by mělo být pokryto 37 letišť ve 24 členských státech. V rámci **dalšího postupu** by členské státy měly zajistit dostupnost dohodnutých zdrojů pro probíhající operace a povinné rezervy a také poskytnout zdroje na základě v současnosti zjištěných nedostatků (zpráva uvádí konkrétní počty chybějících příslušníků a technického vybavení k jednotlivým společným operacím v Řecku, Bulharsku a Itálii). Za účelem zajištění hladkého a účinného fungování operací a povinných rezerv by Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž měla každý měsíc sdělovat členským státům údaje o potřebných zdrojích a proaktivně usilovat o nezbytné příspěvky v rámci bilaterálních jednání s členskými státy.

Pokrok dosažený při provádění prioritních oblastí

V únoru se na Maltě konalo zasedání správní rady Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž, kde byla v prioritních oblastech přijata řada rozhodnutí. Dále správní rada agentury společně se správní radou Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu podepsaly plán spolupráce těchto agentur na období 2017-2018.

Posílení schopnosti rychlé reakce agentury včetně povinného vytváření rezerv zdrojů

Členské státy potvrdily dostupnost 1500 příslušníků pro **rezervní tým rychlého nasazení**. Členské státy by nyní měly poskytnout konkrétní jména odborníků za účelem ověření, zda osoby odpovídají požadovaným profilům, a pro poskytnutí výcviku těmto osobám. Dále by měly zajistit dostupnost těchto příslušníků po celý rok. **Příspěvky do rezervy vybavení** pro rychlé nasazení jsou i přes výzvu v první zprávě nedostatečné. Členskými státy nebyly přijaty žádné nové závazky. Svůj příspěvek do této rezervy do konce února přislíbily tyto státy: Bulharsko, Česká republika, Chorvatsko, Litva, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko a Slovinsko. Je třeba, aby byla zajištěna plná celoroční kapacita rezervy vybavení, a za tímto účelem by měly členské státy vynaložit zvláštní úsilí. Agentura by pro zajištění rezervy vybavení měla obnovit předkládání závazků členskými státy s cílem odstranit zjištěné nedostatky v rezervě vybavení pro rychlé nasazení.

Provádění preventivních hodnocení zranitelnosti na základě společné metodiky

Na konci ledna se konalo druhé zasedání sítě pro **hodnocení zranitelnosti**, kde byla objasněna šablona pro předkládání údajů a způsob nakládání s utajovanými informacemi. Do konce února poskytlo soubor požadovaných informací 22 členských států. Nicméně v sedmi případech byly údaje pouze částečné. Dále sedm členských států údaje neposkytlo (Dánsko, Malta, Německo, Portugalsko, Rakousko, Řecko a Španělsko). K poskytování informací o stávajících kapacitách jsou státy zavázány nařízením, protože tyto informace jsou nezbytné pro hodnocení zranitelnosti (výchozí hodnocení schopnosti členského státu čelit výzvám na hranicích, simulační cvičení, mechanismus pro vznikající hrozby), zejména pro zjištění nejakutnějších nedostatků. Do konce května 2017 by na základě výchozích hodnocení měla být jednotlivým členským státům předložena doporučení vymezující nezbytná opatření. Do konce října 2017 by měly být k dispozici výsledky simulačních cvičení, na jejichž základě potenciálně proběhne druhé kolo předkládání doporučení.

Podpora navracení

Tempo návratových operací se zvyšuje. Agenturou bylo zorganizováno 44 letů a v roce 2017 se předpokládá navracení 2116 osob. K 20. únoru bylo do rezerv týkajících se navracení poskytnuto **518 z 690 odborníků z 25 členských států** – osob pověřených sledováním nuceného navracení, osob pověřených doprovodem navracených osob a specialistů na navracení. Do rezerv nepřispěly Kypr, Švédsko, Lichtenštejnsko a Švýcarsko. Dále by všechny členské státy měly **doplnit rezervu osob pověřených doprovodem navracených osob** (poskytnuto 386 z 600 požadovaných odborníků). Členské státy by také měly poskytovat agentuře informace o orientačním plánování svých vnitrostátních návratových operací.

Zřízení mechanismu pro podávání a vyřizování stížností za účelem dodržování lidských práv

Ve sledovaném období byly obdrženy dvě nové stížnosti a obě byly posouzeny jako nepřipustné. Agentura by měla šířit informace o tomto mechanismu a zlepšit dostupnost formulářů.

Spolupráce s prioritními třetími zeměmi – vzorové dohody o statusu jednotek

V únoru na svém zasedání správní rada zmocnila výkonného ředitele k jednáním s Nigerem. Dále **po schválení Radou Komise zahájí formální jednání se Srbskem a Makedonií** po skončení jejich vnitrostátních postupů.

Dohoda o sídle

Byla dokončena jednání mezi agenturou a Polskem o dohodě o sídle ve Varšavě. Do 7. dubna 2017 má být uzavření dohody dokončeno a dohoda ratifikována polským parlamentem.

Evropská spolupráce v oblasti funkcí pobřežní stráže

V říjnu 2016 byly změněny mandáty Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž, Evropské agentury pro námořní bezpečnost a Evropské agentury pro kontrolu rybolovu za účelem spolupráce mezi orgány, jenž vykonávají funkce pobřežní stráže. V polovině roku 2017 by měl být ukončen pilotní projekt pro otestování služeb poskytovaných vnitrostátním orgánům a provádění víceúčelových operací.

Integrované námořní informační služby

Evropská agentura pro námořní bezpečnost zajišťuje zejména odhalování, identifikaci a sledování plavidel, zjišťování anomálií a monitorování odjezdových míst. Evropská agentura pro kontrolu rybolovu poskytla soubor chybějících údajů zejména o rybářských plavidlech. V rámci programu na podporu třetích zemí poskytuje Evropská agentura pro námořní bezpečnost služby za účelem lokalizace nezákonného vypouštění do moře a znečišťovatelů.

Společné služby námořního dohledu

Pro doplnění nástrojů námořního dohledu bylo poskytnuto 67 milionů EUR na období 2017-2020 pro vytvoření společné služby systémů dálkově řízených letadel (RPAS). V únoru 2017 byla podepsána rámcová smlouva a tento systém bude fungovat od června 2017. Orgány civilního letectví budou vydávat povolení k letu.

Budování kapacit a víceúčelové operace

Tyto tři agentury v současnosti vytváří pokyny pro meziagenturní spolupráci. Je zde snaha co nejlépe využít stávající informace při provádění víceúčelových operací.

Závěry

Za účelem ochrany vnější hranice zúčastněné strany pokračují v zavádění nástrojů uvedených v nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráž. V rámci preventivního přístupu členské státy

poskytují nezbytné údaje pro hodnocení zranitelnosti. Dále se očekává rozhodnutí Rady o zmocnění Komise pro jednání o dohodách o statusu se Srbskem a Makedonií. Komise zdůrazňuje, že členské státy by měly zajistit plnou operační schopnost rezerv pro rychlé nasazení, a tím podporovat členské státy v první linii, a také oznamovat orientační plánování svých návratových operací. Další zpráva bude zpracována na jaře 2017.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR vítá a podporuje další opatření navržená v této zprávě. Na základě dvoustranných jednání poskytne v roce 2017 celkem 112 osob jakožto příspěvek do společných operací. Nad to poskytne ad hoc příspěvky. ČR je připravena okamžitě vyslat svůj příspěvek do rezervního týmu pro rychlé nasazení, tj. 20 příslušníků, a za tímto účelem označila všechny příslušníky národního týmu, kteří splňují požadované profily. Do rezervy technického vybavení pro rychlé nasazení ČR zatím přislíbila tři patrolovací vozidla, jež budou kdykoliv k dispozici až na dobu tří měsíců. V návratových týmech jsou za ČR dvě osoby z kanceláře veřejného ochránce práv a pět policistů z oddělení doprovodů letadel. Na ostrově Lesbos také působí šest policistů, jenž mohou být agenturou využiti jako pomoc při návratech osob z Řecka do Turecka.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Dokument byl předložen Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě a dále se neprojednává. Komise zpracuje další zprávu o zajištění plné operativnosti Evropské pohraniční a pobřežní stráže na jaře 2017.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 4. 5. 2017 a usnesením č. 381 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í Druhou zprávu Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě o zajištění plné operativnosti Evropské pohraniční a pobřežní stráže (KOM(2017) 201 v konečném znění).